

H O T Ă R Î R E
În numele legii

11 februarie 2025

municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Grefieri

Cu participarea

Persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional Radu Dutcovici

Vasilisa Muntean
Cristian Tcaci, Oxana Garștea

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională intentată împotriva lui Radu Dutcovici născut la *****, IDNP: *****, originar din *****și domiciliat în *****, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 70¹ alin. (1) din Codul contravențional,

a c o n s t a t a t :

La data de 21.10.2024, ora 17:00 minute, prin intermediul rețelei de socializare „Facebook” a fost publicat un video, în care Radu Dutcovici a utilizat expresii discriminatorii, exprimându-se printr-un limbaj denigrator, pe motive etnice, aduse în public.

Astfel, la data de 23.10.2024, ora 16:50 minute, agentul constatat din cadrul Inspectoratului de poliție Centru, a DP mun. Chișinău, Andrei Cucu a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 569257, în privința cet. Radu Dutcovici, reținându-se în sarcina acestuia fapta contravențională manifestată prin publicarea unui video prin care s-a exprimat cu discriminare, printr-un limbaj denigrator pe motive etnice, aduse în public, prin ce a comis contravenția prevăzută la art. 70¹ alin. (1) din Codul Contravențional.

Agentul constatat în urma întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție a decis remiterea cauzei autorității competente să soluționeze cauza și anume Instanței de Judecată în temeiul art. 395 și art. 400 alin. (5) Cod Contravențional.

La 29.10.2024, Inspectoratul de Poliție Centru, în conformitate prevederile art. 395 Cod Contravențional, a remis în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) dosarul contravențional nr. MAI06 569257 pentru a fi examinat.

La data de 05.11. 2024, materialele cauzei contravenționale nominalizate au fost expediate Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), conform art. 395 din Codul Contravențional, pentru examinarea în fond a cauzei contravenționale, fiind repartizată judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani), Vasilisa Muntean.

În ședință de judecată, persoana în privința căreia s-a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, Radu Dutcovici a declarat că nu se consideră vinovat. A menționat că nu a avut intenția să ofenseze pe cineva, nu s-a referit la un grup etnic, nu s-a referit anume la persoana care își trădează religia, credința.

În ședința de judecată, agentul constatator Andrei Cucu, fiind legal citat (f.d. 13, 18, 22), nu s-a prezentat și nu a comunicat motivul absenței sale.

Examinând materialele cauzei și verificând procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Instanța de judecată reține că în conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod Contravențional constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art. 400 alin. (5) Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 70¹ se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În fapt, prin procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. și seria MAI06 569257 (4932528905826773), încheiat la 23.10.2024, la ora 16 și 50 min. de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Centru al DP mun. Chișinău al IGP a MAI, Andrei Cucu, în acțiunile lui Radu Dutcovici i s-a reținut săvârșirea contravenției prevăzute de art. 70¹ alin. (1) din Codul Contravențional (f.d. 3).

Subsidiar, potrivit art. 395 din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție a fost remis conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), fără a indica propunerea exactă privind pedeapsa solicitată, iar în acest sens se precizează că potrivit art. 393 alin. (2) din același cod, Cauzele contravenționale aflate în competența inclusiv a instanței de judecată se soluționează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția, adică în mun. Chișinău.

Verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată nu a constatat careva încălcări la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție.

La caz, pe parcursul examinării cauzei s-a constatat cu certitudine, că la 21 octombrie 2024, cet. Radu Dutcovici au lansat în direct pe pagina personală de Facebook și Tik tok mai multe acuzații în adresa lui Alexandr Stoianoglo, promovând idei xenofobe și discriminarea pe motive etnice.

Din conținutul Plîngerii contravenționale depuse din 23.10.2024, formulată de președintele Partidului Liberal Democrat din Moldova, Vladimir Filat, se menționează că Radu Dutcovici a

declarat „*Satana ăsta de Stoianoglo, un găgăuz (...) Un moldovean niciodată nu o să voteze un găgăuz. Găgăuz înseamnă trădător de țară.*” (f.d.).

Drept urmare, plângerea contravențională la data de 23.10.2024, a fost înregistrată la IP Centru cu nr. 7693.

Totodată, în rezultat sesizării, ofițerul de sector Andrei Cucu, la 23.10.2024 a înregistrat un Raport în Registrul nr. 2 de înregistrare și evidență a altor informații referitoare la infracțiuni a IP Centru, în scopul stabilirii tuturor circumstanțelor.

Fiind audiat de agentul constator, cet. Radu Dutcovici a susținut că a publicat pe Facebook un video în care a discutat despre persoana lui Alexandr Stoinoglo. A confirmat faptul că a discutat despre faptul că acesta este acuzat de săvârșirea unor infracțiuni. Totodată, consideră că nu ar trebui cineva să se simtă ofensat.

Cu referire la expresia „*Gogăuz-trădător*”, a menționat că acesta s-a referit la etnia găgăuzilor, adică la etimologie, or persoanele care își trădau religia, credința, țara, națiunea, poporul erau numiți trădători.

Apreciind declarațiile făptuitorului prin prisma componenței de contravenție imputată, instanța constată că în acțiunile Radu Dutcovici se regăsesc elementele constitutive ale contravenției de „*Instigare la discriminare*” exprimate prin *acțiunile intenționate, îndemmurile publice, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-mediei, în formă scrisă, desen sau imagine, sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre instigarea la discriminare pe motive de prejudecată*, prevăzute la art. 70¹ alin.1) Cod Contravențional.

În acest context, instanța va ține cont de atitudinea făptuitorului, care și-a expus poziția față de acuzația adusă și declarația sa fiind consemnată personal în Procesul-verbal de constatare, întocmit de ofițerul de sector Andrei Cucu.

Subsidiar, instanța reține că Radu Dutcovici vina în săvârșirea contravenției nu a recunoscut-o, dar din declarația sa, instanța constată că acesta a recunoscut nemijlocit că a făcut declarații în spațiu online cu referire la persoana lui Alexandr Stoinoglo iar instanța le apreciază ca fiind „*îndreptate spre instigarea la discriminare pe motive de prejudecată*”, având în vedere că persoana candida la funcția de Președinte al Republicii Moldova, iar referirea la etnia găgăuză echivalată cu „*trădător de țară*” inevitabil instigă la discriminare.

Concomitent, instanța reține că sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constator și în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată a verificat legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu nr. și seria MAI06 569257 (4932528905826773), încheiat la 23.10.2024.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravențional și a inserat data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii, calitatea, numele și prenumele agentului constator, denumirea

autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștință persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387, obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii, iar decizia de de remitere a cauzei este stipulată clar și descifrabil.

În același context, instanța reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui, or, în atare circumstanțe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

La fel, instanța de judecată menționează că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența făptuitorului Radu Dutcovici, care a semnat în actul nominalizat, a făcut mențiuni în mod olograf că nu este de acord cu procesul-verbal și cele incriminate lui, astfel nu pot exista incertitudini cu referire la faptul neaducerii la cunoștință a drepturilor și obligațiilor lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia agentului constator de a remite cauza contravențională în instanță, fapt confirmat prin semnătura făptuitorului în rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție, dar și prin acordarea dreptului de a-și expune propria versiune, de a prezenta alte probe și a ridica obiecții.

Concomitent, instanța notează că atât cauza, cât și natura acuzației au fost formulate destul de clar, prin enumerarea faptei incriminate și a încadrării juridice corespunzătoare Codului contravențional, astfel încât să fie percepută învinuirea adusă.

Pe lângă aceasta, instanța apreciază că, în măsura în care procesul verbal cu privire la contravenție nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, iar mai mult ca atât, la examinarea cauzei, făptuitorul nu a invocat și instanța nu a stabilit că datele inserate de agentul constator în actul atacat ar fi fost obținute prin ilegalitățile enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului contravențional.

La caz se atestă că făptuitorul a indicat că nu recunoaște vina în săvârșirea contravenției, dar nu a motivat într-un anumit mod netemeinicia procesului verbal cu privire la contravenție sau a faptei constatate și nu a adus nici o dovadă veridică în sprijinul unei eventuale nevinovății a sale, decât că nu a recunoscut vina într-un mod formal și a încercat doar să-și justifice acțiunile sale.

Prin urmare, instanța reține că fapta este probată atât prin probe certe și documentate legal, cât și cu ajutorul prezumției de legalitate a procesului verbal cu privire la contravenție cu nr. și seria MAI06 569257 (4932528905826773), încheiat la 23.10.2024.

Instanța mai precizează că în mod evident, nu există dubii în privința celor constatate de către agentul constator, atâta timp cât, prin autoritatea ce i s-a conferit, are obligația să-și dea interesul pentru respectarea întocmai a prevederilor legale, fără a leza în nici un fel drepturile făptuitorului Radu Dutcovici, care în mod cert a efectuat acțiuni de Instigare la discriminare.

Potrivit art. 32 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994, se interzice și pedepsește prin lege contestarea și defăimarea statului și a poporului, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, precum și alte manifestări ce atentează la regimul constituțional.

Subsidiar, art. 54 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, stipulează, că exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

Instanța mai notează că potrivit art. 2 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010, cu privire la libertatea de exprimare, exercitarea libertății de exprimare prin *discurs care incită la ură* se înțelege orice formă de exprimare care provoacă, propagă, promovează sau justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță.

Totodată, potrivit art. 3 alin. (3)-(4) al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010, cu privire la libertatea de exprimare, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin. (3) și doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectându-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.

Potrivit art. 46³ alin. (1)-(3) Cod contravențional, prin motive de prejudecată se înțeleg idei preconcepute ale făptuitorului bazate pe considerente de rasă, culoare, origine etnică, națională sau socială, cetățenie, sex, gen, limbă, religie sau convingeri religioase, opinii politice, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, stare de sănătate, vârstă, stare civilă, statut de migrant sau azilant, indiferent dacă fapta este comisă în privința persoanei care posedă astfel de caracteristici protejate, în privința bunurilor acesteia sau asociate cu aceasta sau în privința persoanei care acordă suport persoanelor ce posedă astfel de caracteristici protejate ori se asociază cu acestea, această asociere fiind una reală sau percepută ca fiind reală. Prezența în profilul victimei a anumitor caracteristici protejate nu va constitui în sine o bază suficientă pentru a concluda că s-a comis o faptă motivată de prejudecată. Se consideră că fapta s-a comis din motive de prejudecată indiferent de faptul dacă făptuitorul s-a condus integral sau doar parțial de astfel de motive, fiind prezente și alte motive.

Sub aspectul individualizării pedepsei, instanța de judecată precizează că, va fi administrată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) din Codul contravențional, coroborat cu cele expuse în limitele stabilite de art. 70¹ alin. (1) din Codul contravențional, or în conformitate cu art. 22 din Constituția Republicii Moldova, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos, iar la momentul comiterii, contravenția incriminată conform art. 70¹ alin. (1) prevede sancțiunea cu amendă de la 20 la 80 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, de la 120 la 210 unități convenționale persoanei cu funcție de răspundere.

Instanța de judecată mai evidențiază că orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile să se aplice sancțiunea maximă, or sancțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.

În conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Codul contravențional, sancțiunea contravențională este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvârșit o contravenție, iar punctele de penalizare fiind aplicabile și ca sancțiune complementară.

În baza celor enunțate supra, având în vedere circumstanțele cauzei și faptul nerecunoașterii vinovăției de către făptuitor, instanța de judecată constată vinovăția lui Radu Dutcovici în comiterea contravenției prevăzute de art. 70¹ alin. (1) din Codul contravențional și îi aplică acestuia o sancțiune exclusiv cu amendă în cuantum de 50 de unități convenționale, după cum statuează imperativ sancțiunea normei speciale și care reprezintă echivalentul sumei de 2500 lei.

De asemenea, instanța va informa făptuitorul că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, acesta va fi în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, iar în acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

On conformitate cu art.art. 34, 395, 443, 452-458, 460 ei 462-463 Cod Contravențional al RM, instanța de judecatr-

hotărăște:

Radu Dutcovici născut la *****, IDNP: *****, se recunoaște vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 70¹ alin. (1) din Codul contravențional și i se aplică acestuia sancțiunea amendă în mărime de 50 (cincizeci) unități convenționale, ceea ce reprezintă echivalentul sumei de 2500 (două mii cinci sute) lei.

Se explică lui Radu Dutcovici că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, este în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plătește în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, iar în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Vasilisa Muntean